

№ 34

НОВА ПОШТА

«НОВА ПОШТА»
излази сваког дана ујутру, осим
понедељника и дана иза празника
Редакција и администрација:
УЈВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР 61
Телефон: 39-39. Пошт. бр.: 123
Чек, рачун код Пошт. штед. 18.254
Месечна претплата: 3.20 кенга,
тримесечна: 9.20 кенга

ВЕЛИКА БИТКА ЗА ХАРКОВ

Биће организована акција за помагање ратне сирочади

Немачке подморнице поштојиле 36 бродова са 207.000 тона

Немачка Врховна команда саопштава:

На Источном фронту кубанског мостобрана поново је оживела борбена делатност. Нападе непријатеља извршене у више таласа одбили смо уз велике губитке у пешким борбама. У области Харкова наше нападачке дивизије ојачале су непријатеља у правцу града. На северној и западној страни града воде се борбе. Обухватним нападима уништили смо два совјетска пука. Непријатељске снаге у повлачењу разбиле су ескадриле борбених авиона и авиона за блиску борбу.

У области Орела непријатељ је више пута извршио јаке нападе. Немачке трупе постигле су велики одбранбени успех и све совјетске нападе разбили уз крваве губитке. Пред нашим положајима остало је 26 уништених тенкова. На средњем сектору фронта покрети наших трупа тежи су плански, неометани од непријатеља.

Непријатељ је јужно од Холма са јаким пешадиским и оклопним снагама после артилериске баражне ватре напао наше положаје. Напади су пропали у нашој одбранбеној ватри и делимично у оштрој борби прса у прса. У области Стараја Русе нападачка снага непријатеља испрпла се. Од 1 до 10 марта уништили смо, заробили или онеспособили за борбу 773 совјетска тенка на Источном фронту. Ваздухопловство је у среду уз губитак 5 сопствених авиона уништило 61 непријатељски авион.

Из Туниса јављају само о локалној борбеној активности. Немачки ловци оборили су 12 непријатељских авиона.

У среду и прошле ноћи над територијом Рајха летело је само неколико непријатељских апарата. Неколико бомби бачених у Западној Немачкој изазвало је незнатну грађевинску штету. Оборили смо 4 непријатељска апарата.

ВАНРЕДНИ НЕМАЧКИ ИЗВЕШТАЈ

Берлин, 11 март. (ДНБ) — Наше подморнице и даље се налазе у нападу. Данна су биле у додиру са једним конвојем који је из Северне Америке пловио ка Енглеској, од кога су у току понедељних напада потопиле 13 ратних материјала до врха накрцаних бродова са укупно 73.000 бруто тона. Три деља пароброда погођена су торпедима. Тиме је подморничко оружје за последња 24 часа потопило 36 бродова са укупно 267.000 бруто тона. Међу овим бродовима било је осам бродова који су транспортовали муницију и приликом торпедовања одлетели у ваздух.

Седница Министарског савета поводом годишњице владе Калаи Миклоша

Будапешта, 11 март. (МТИ) — Чланови владе под председништвом министра председника Калаи Миклоша одржали су у среду по подне у 5 часова седницу министарског савета. На почетку седнице витез Керестеш-Фишер Ференц, министар унутрашњих дела одржао је говор о једногодишњем раду владе Калаи Миклоша и молио божији благослов за досадашњи и будући рад председника и владе у интересу отаџбине. Затим је споменуо успешан петогодишњи рад Ремењи Шнелера, министра финансија, чија се годишњица пре неки дан завршила жељама и њему по же успете.

На поздравки говор министра унутрашњих дела заговорио се председник владе и нагласио да жели и даље да ради на унапређивању Мађарства и да жели и надале да остане у служби отаџбине, и вршења дужности. Затим је и председник владе срдачним речима истакао петогодишњи рад министра финансија Ремењи Шнелера Лајоша, пожелевши му успеха у будућем раду. На говор министра председника заговорио се бира-

ним речима министар финансија. Затим је министарски савет решавао до касно увече о текућим пословима.

НОВИ ЗАМЕНИК ИТАЛИЈАНСКОГ ШЕФА ГЕНЕРАЛШТАБА

Рим, 11 март. — (Стефани). Армиски генерал Роси краљевим указом постављен је за заменика шефа италијанског генералштаба.

Немачке трупе све више стижу обруч око Харкова

На северном делу средњег сектора Совјети настављају нападе

Будапешта, 11 март. — (БЕ). Нарочити дописник „Пешта“ из Цириха јавља да немачке трупе у великој харковској битци не угрожавају град само са запада и југозапада него и са северозапада и југоистока и све више стижу обруч око совјетских тру-

Седница Војног одбора

Будапешта, 11 март. — (МТИ) Војни одбор Парламента одржао је у четвртак продужну седницу у вези са експозеом Министра војног. Од стране Владе седници војног одбора присуствовао је најбачони Нађ Вилмош, министар конведа.

УМРО ТУРСКИ АДМИРАЛ МЕКМЕК АЛИ ДАЛАЈ

Цариград, 11 март. — (ДНБ). Турски адмирал Мекмек Али Далај умро је јуче. Он је био за време првог светског рата инспектор турских поморских официра који су били у Немачкој. Све до скора адмирал је вршио високе војне функције у ратној морнарици.

Немци имају у рукама све важније железничке путеве у области Харкова

Велики плен задобили су Немци у овој области

Берлин, 11 март. (ДНБ) — Уништене совјетске оклопне армије између Доњска и Дњепра имаће тешке последице за совјетско ратно вођство, чије се крајње дејство још не може ни осмислити. Совјетско вођство није у могућности да надокнади тешке губитке у људству и материјалу и баш стога је предложено да поједине секторе фронта евакуише или у великој мери да ослаби, како би олате повучене снаге бацило у велику брзину насталу јужно и западно од Харкова. Немачке трупе после приспећа до средњег и горњег сектора Донеца у појачаној мери концентрисале су се у северозападном правцу и овај развој је довео до тога да су сада већ у области Харкова све железничке

линије, које воде јужно и југозападно, западно и северозападно, као и путеве, добили у немачке руке. Погорњању положаја допринео је још и то да су немачке трупе и са севера прошле у напад и од совјетских трупа које се повлаче заузеле земљиште.

Немачки напад био је тако силovit да су брзи одреди у више махова унапали и затворене совјетске колоне у маришу, растурили их и десетковали. Нарочито је драгоцени био одред велик број заробљених возила које су Немци одмах искористили сместивши на њих своје пешадиске одреде и убрали напредовање. Количина велике количине ратног материјала овде заробили даје само летимичну слику извештај једне јединице немачке пешадиске дивизије. Она дивизија заробила је само за последња два дана 18 тенкова, 28 батерије, 17 противтенковских топова, 3 аутоматска топа, 34 оклопне пушке, 16 тешких бацача граната, на стотине пушака и 58 аутомобила. Овај плен све више се повећава приликом тешких територије у нападном правцу.

на које бране Харков.

Енглески ратни дописници у четвртак ујутру признају да трупе генерала Коликова воде све теже борбе, како би притисак немачких трупа, који је све јачи, задржали. Због непрестаних немачких тенковских напада, положај Харкова постаје све опаснији.

У среду немачке нападачке снаге као и моторизоване јединице потпомогнуте бомбардерима извршиле су нов напад на совјетску одбрану и после савлађивања огорченог отпора заузеле нов простор.

На северном делу средњег сектора Источног фронта Совјети настављају нападе, нарочито северозападно од Вјазме, где су Немци плански евакуисали Никитинку, јужно од Бјелија. Немачке заштитнице успешно успоравају напредовање непријатеља. Јужно од Иљменског језера центар борби је на реци Ловат.

ЛОРД АЛЕКСАНДЕР О ПОДМОРНИЧКОЈ ОПАСНОСТИ

Амстердам, 11 март. (ДНБ) — Британски лорд адмиралтета Александер јуче је у Доњем дому дао изјаву, како Британска обавештајна служба јавља на питање о акцији против подморничке опасности. Адмирал лорд Александер стоји на гледшту да је опасност од подморница врло велика и да не постоје никакве гаранције да се подморнице брже не трајују него што Савезнице могу да их потопе. Због тога се у Енглеској нико каже лорд Александер у својој изјави, сва акција сконцентрисала на што бржу изградњу конвојских бродова, пошто је толика, која стоји на располагању, јако смањена.

Неуспели ашениши на Деа

Париз, 11 март. — (ДНБ). У уторак увече у Харбуседу више терориста наоружаних аутоматским револверима извршило је атентат на Марсела Деа, вођу Народнoг покрета у Француској. Деа није повређен, једино је рањен један жандарм из његове пратње.

РУЗВЕЛТОВ МЕМОРАНДУМ О СОЦИЈАЛНОМ И ПОЛИТИЧНОМ ПЛАНУ

Амстердам, 11 март. (ДНБ) — Претседник Рузвелт, како „Експресс Телеграф“ јавља, поднео је Конгресу један меморандум од 600 страна у коме је изнео свој социјални и политички план, на основу кога треба да се сваком Американцу осигура „срећна слобода“ која је изражена у Атлантској харти. Наиме, треба осигурати слободу од беле. Меморандум је изготвљен на основу мишљења једног комитета. У меморандуму се износи план о радном уписењу. Даље, меморандум заступа принцип да ће влада гарантовати сваком свом грађанину право на рад и право на приход у случају неспособности за посао. Меморандум даље препоручује извршење једног великог програма о сталним јавним радовима као и о социјалном осигурању на најширим основама.

ЖАК ДОРИО НА ИСТОЧНОМ ФРОНТУ

Париз, 11 март. — (ДНБ). Вођа народне странке у Француској Жак Дорио посетиће ускоро Источни фронт.

ЈЕДНА ЕПИЗОДА СА СПИЛМеновог ПУТА

Вини, 11 март. (ДНБ) — Приликом пута Њујоршког надбискупа Спилмена одиграо се једна интересна епизода у Шпанији. Француски недељни лист „Гревоар“ је детаљно описује. Приликом атерирања надбискуповог авиона у једном граду јужне Шпаније, надбискуп је био замољен да одржи свечану мису за постојеће душе убијених католика за време револуције у Шпанији. После мисе између надбискупа Спилмена и надбискупа од Гренаде развио се овај дијалог:

— Емисионар је убеђена да у Шпанији не би било могуће одржати свете мисе да су болшевици онда триумфовали. Претпоставимо да ће болшевици једнога дана доћи овамо?

— У томе случају америчка војска је за 24 часа у Мадриду.

Бискуп је тужно примотио:

— То ће онда бити за 24 часа завршено.

ПРИЛИКОМ ПОСЛЕДЊЕГ НАПАДА НА НИРНБЕРГ УНИШТЕ- НЕ СУ МНОГЕ ИСТОРИСКЕ ЗГРАДЕ

Берлин, 11 март. (НПТ) — Приликом последњег терористичког напада на Нирнберг нанете су тешке штете неподакнадивим архитектонским творевинама. Та чињеница поново доказује — како берлински политички и војни кругови изјављују — да британско ваздухопловство врши само терористичку акцију против немачког становништва и плански уништава неподакнадиве културне вредности.

Према досадашњим вестима, приликом напада разорен је Маут-хаус, који потиче из 15 века, нирнбершко позориште и Германски музеј, у коме су уништене културно историске зграде. Цео низ других архитектонских ремек дела претрпео је тешке штете. Са немачке стране ће се вероватно свопштити и друге појединости о штети.

Кроз ШТАЛНУ

СИТУАЦИЈА НА ИСТОЧНОМ ФРОНТУ

„Регели Мађарорсаг“ доноси од свог берлинског извештача: „Карактеристична је двојака ситуација на Источном ратишту. На јужноме сектору следовало је потпуно затишје, али само у релативном смислу, пошто се ипак развијају месне борбе. Северно од Харкова, међутим, зимска битка води се и даље непромењеном жестином, исто констатује и извештај Врховне војне команде. У томе погледу, дакле, није се ништа изменило, и надлежни војни коментатори саопштавају појединости само у односу на некоје тачке. У првоме реду се из тога саопштења може установити да је током битке код Харкова немачким нападацима не само успело да заузму простор, него су и отсекали једну важну совјетску линију за снабдевање. Заслужује пажњу да се овде први пут с нарочитим нагласком спомињу совјетски противнапади. Немачке дивизије су, наиме, већ претходнога дана 15—20 км са запада приближиле се, у борби, према Харкову, а сада се из саопштења види да се ова даљина напредовањем још смањила, тако да сада нов напад прети Харкову, а — како се долаже — отсечена је још и једна линија за снабдевање.“

„Донаунајтинг“ се осврће на нову порезну Лондона да „Совјети, додуше, нису апсолутне демократе, али се они свакако налазе на путу ка новом облику националног социјализма који се свесно узима уз паристичке традиције. Као националисте, они, наравно, имају извесне националне аспирације које се не могу увек лако сагласити са принципима Атлантске харте, али ипак ће се — држе у Лондону с њима наизменици неки компромис, као што се на-

шао и са паризом“.

„Може совјетско вођство да, из војних целесходности, врати у живот некоја уређења паристичких армија (офицерске рангове, заставе, гарде); може и да се свесно прикочи уз традиције паристичке армије које је болшевачка држава својевремено рапустила; — то, међутим, не значи ни у којем случају да ће Стаљин и слободни комунистичког вођства стога да се одрекну својих идеологија и циља светске револуције“. Озвучивши као наивно веровање да би се Совјетска Унија могла вратити грађанско-националним принципима, „Донаунајтинг“ пише да су, према лондонском дописнику „Базлер Нахрихт“, Енглез склони толикој наивности: „Шведски дописник — вели лист — јавља питањима о интересовању за старе паристичке хартије од вредности које су се појавиле на лондонској берзи. Као да би Стаљин, који сваки гестом изражава непоштовање својих слабачких Савезника, и у сну помислио да исплати ма и један једини рубља паристичких дугова“.

„Нојес Винер Тагблат“ пише: „Пошто је енглеска и америчка штампа пре неколико дана наводно уништила неколико јапанских бродова у конвоју северно од Нове Гвинеје надувала у неку јединствену победу, данас су у Вашингтону и Лондону поново приморани да опомињу своју јавност да се не заноси претераним надама. Преурањено је — каже се, према „Нојес Винер Тагблату“, у енглеским извештајима —, из пропасти неколико бродова извести закључак да је опасност која прети Аустралији сада коначно отклоњена. Та опасност, напротив, постоји, и остаје врло акутна. Против Аустралије концентрисане јапанске снаге бивају сваки да-

Иднов лист о изјави адмирала Стенлија

Стокхолм, 11 март. — (ДНБ). „Јоркшејр Пост“ који је близак британском министру спољних послова Идну пише о изјави амбасадора Сједињених Држава у Москви, адмирала Стенлија, ка-

ко „Гетеборг Пост“, јавља да је „адмирал Стенли дозволио себи да своје америчко незадовољство изрази једним језиком који је ближи једном поморцу него дипломати по позиву“.

ВАШИНГТОН О ДРЖАЊУ ЕМИГРАНТСКИХ ВЛАДА

Женева, 11 март. (ДНБ) — Обавештајна служба Беле куће потсећа на говор Самнер Велса у Торонту, у коме је изразио узнемиреност због све жешћег национализма емигрантских влада у Лондону. У вези с тим, обавештајна служба Беле куће пише следеће:

„Мировни услови пољске и чешке емигрантске владе поставили су такав програм који угрожава међусавезничке разумевање, премда су поједини захтеви можда правични. Под сталним претиском претставника емигрантских влада Совјетска Унија сада је открила своје карте. Тако је московска „Правда“ још у прошлом месецу изјавила да Совјетска Унија полаже праведна и законска права на Бесарабију, као и на балтичке државе Естонију, Летонију и Литванију.“

АМЕРИЧКИ АМБАСАДОР СТЕНЛИ САСТАЂЕ СЕ СА СТАЉИНОМ

Стокхолм, 11 март. (ДНБ) — „Јунајтед Пресс“ јавља из Москве да је амерички амбасадор у Москви адмирал Стенли водио разговоре у среду у Кремљу са комесаром за спољне послове Совјетске Русије Молотовим. Како се сазнаје адмирал Стенли ускоро ће се састати са Стаљином и са Молотовим. Из кругова амбасадора Стенлија сазнаје се да он нема намеру да том приликом одбаци питање о обнављању америчке помоћи Совјетској Унији. Указује се да је изјава амбасадора Стенлија била само израз његовог мишљења и да је то питање додирнуто само у вези с читавим низом осталих питања. Совјетска штампа према своме обичају није свопштити његову изјаву.

Четворопрег (NEGYLOVAS HINTO)

Одличан мађарски шаљиви филм
Семере Вера, Хајмаша Миклош, Туран Ида, Мали Гере и Петеш Шандор

У сали су инсталирани молеони апарати за грејање дворане

ном јаче. Тако леже на пр. само у пристаништу Рабаула, у Бизмарковом архипелагу, шездесет великих јапанских бродова, док су на другим тачкама запажене јаке јапанске, авионске формације. Јапанске, ваздушне снаге су, каже се даље, последњих недеља битно појачане, и надмашују америчке. Притом долази још да Јапанци дању и ноћу граде нова упоришта, и располажу сада са многим ваздушним базама. Све указује на то — вели се закључно у енглеским извештајима — да припреме Јапанаца не служе само дефанзивним циљевима, него да су, изгледа, у току припреме за једну велику офанзиву, и Мек Артур стоји пред тешким задацима“.

„Пестер Лојд“ доноси од свога извештача из Рима: „У Риму се показује од најкада велика осетљивост у односу на све планове и пројекте који би целали на могућу замену садањег статуса Мореуза. Наиме, једна ма и само ограничена контрола Москве над Дарданелима би, по гледу Рима, значила аутоматско појављивање Русије у Средоземном Мору, т. ј. у животном простору Италије. Зато је овде изјава коју је турска премијер Сараослу дао једном британском новинару изазвала велику пажњу и залажање, наиме да је „Турска природни чувар Дарданела, и то мисли и да остане како за време трајања рата, тако и за послератно време“.

Та изјава Сараослуа је — јавља „Пестер Лојд“ — по писању римског листа „Полопо ди Рома“, највероватније са времена, и чини крај једном за свагда свим вестима које с времена на време долазе из Лондона и Москве о неком претстојећем споразуму у питању Дарданела између стремљених Совјетске Русије и оправдане витрансентичке Турске“. „Русија је — наглашава се у италијанском листу даље — свагда тежила за превлашћу над Дарданелима, да би добила излаз у Средоземно Море, и тек недавно је од стране некојих англосаксонских органа штампан предлог једне турско-руске контроле, једнога кондоминијума над Дарданелима. Могле се претпоставити да ће на расправљању о тим плановима раније или касније следовати турски одговор. То се сад догодило, и запела није безначајно — пише, по „Пестер Лојду“, италијански лист — што је турски министар претседник дао своје изјаве о Дарданелима још једном британском листу“.

Немачка штампа о изјави Даф Купера

Берлин, 11 март. — (МТИ). Немачка штампа оштро напада изјаву бившег енглеског министра за информације Даф Купера, који је између осталог рекао:

„Ма каква био резултат рата, треба да се побринемо да после њега не буде више немачког народа. Енглеска води борбу на живот и смрт са немачким народом. Овај народ постоји тек од сто година и од почетка је представљао опасност за светски мир. Немци су сада много опаснији, него ма када у овом рату“.

Немачка штампа о терористичком нападу на Минхен

Будапешта, 11 март. (Телефоном) Берлински кругови у вези са бомбардовањем Минхена у току ноћи од уторника дали су јуче изјаву и у главним цртама изнели податке о најпознатијим зградама и културним институцијама које су том приликом страдале. О самој штети нису дали детаљније податке. Саопштено је да је у Минхену од бомбардовања страдала у целом свету призната католичка жупска катедрала, чија су оба торња разрушена. Затим је уништена чувена Пинакотека и Глипотока, које се налазе на Краљевом тргу у средини нових зграда Националсоцијалистичке странке. Исто тако тешко су оштећене зграде универзитета и технике. Унутрашњост чувене жупске катедрале, као и све фреске потпуно су уништене. Осим тога штету су претрпеле и четири болнице, три школе и два дома за убоге. Уништен је и чувени минхенбуршки дворан. Како једна вест НЦП-а на Берлина каже, напад на Минхен имао је много веће размере него што се то у почетку мислело. Сматра се, како сви подаци показују, да је и тај напад терористички напад британског ваздухопловства. Целокупна берлинска штампа на најубедљивији начин бави се садашњим узастопним британским ваздушним нападима. Сви ти извештаји по базе се детаљима, али се тим више расправља о циљевима и о утисцима тих напада.

„Берлинер Берзеамтунг“ више да је после бомбардовања Берлина дошло бомбардовање британског ваздухопловства у серији, и то Есеиа, затим Хамбурга, Нирнберга и Минхена. Лист те терористичке нападе најоштрије осуђује, а нарочито оштро, пак, осуђује последњи напад извршен на Берлин 3 марта и с тим у вези осуђује писање енглеске штампе, те каже: „Како мора бити страшно душа која се радије масовном уништењу мушкарца, жена и деце. Исто тако пише и „Франкфуртер Цајтунг“. Сви немачки листови уста новљују велику и тешку штету коју проузрокују напади који следе само на погрешног закључивања Енглеза да би се тим нападима сломила отпорна снага немачког народа. Иако ти напади трају беспрестано, закључују листова, непријатељ још увек живи у тој заблуди. Ако се говори о непријатељу у множини, тада се мисли и на Американце. Нарочито се поште у штампи терор енглеско амбасадора и учествовање у тим подухватима и Американца. Сви извештаји немачких листова на крају закључују и подвлаче једногласно убеђење о несаломљивој отпорној снази немачког народа. И Берлинер Берзеамтунг пише се у том облику тероризма: „Не-

Акција за збрињавање ратне сирочади

Будапешта, 11 март. (МТИ) — У току последњих дана у Будапешти узела је велики мах акција за усвојење ратних сирочади овога рата као и збрињавање и васпитање котих. Државни савез власника градских непокретности умолно је престоничке и провинцијске власнике зграда за становање или групе зграда да приме по једно ратно сироче, да га васпитају и надржавају догод не постане способан за самосталан живот. Ту акцију започела је у среду по подне у палати председништва владе супруга Калан Маклоша у присуству главних уред-

ника дневних листова и подвукла у своме говору, да се сада ради о сирочади ових отаца који су погинули на далеким фронтима и да ми треба сада да им заменимо оца и целу породицу. Саопштила је у своме говору да је државни Савез мађарских железничара већ примио на себе васпитање једног ратног сирочета и умолила је да се и друга друштва приме те најплеменитије акције.

На говор супруге министра председника захвално се претседник Мађарске новинарске коморе Коложвари Борча Михаљ у име мађарске штампе и изјавио да ће и мађарска штампа у извођењу ове најплеменитије замисли учинити све и допринети у свој део. Уједно је изјавио, да ће и Мађарска новинарска комора као кућевласник примети на васпитање и надржавање ратног сирочад. Претседник позивног завода мађарских новинара изјавио је да ће се и завод као кућевласник примети надржавање ратне сирочади. Пензионисани државни секретар Петри Пал изјавио је, да ће и Државна лига за заштиту деце примети на довођење ратног сирочад старију од 6 година, а у својим заводима бесплатно ће се васпитавати сва ратна сирочад која им се унуге.

ЛЕВЕНТЕ ЗА РАТНУ СИРОЧАД
Будапешта, 11 март. (МТИ) — Министар хонведа установио је значке за ову леvente омладину, чија су родитељи погинули витешком смрћу у борби за домовину. Значка ће носити натпис: „Она сам дао за домовину“. Да носи значку овлашћен је сваки леvente омладинца који буде проглашен сирочетом у смислу наредбе која ће бити објављена у конвекском гласнику о ратним сирочадима. Предаја значке у целој држави извршиће се у присуству представника хонведства, вероисповести, државних власти и грађанства.

САРАЦОГЛУ ПРЕД НОВОМ ТУРСКОМ НАРОДНОМ СКУПШТИНОМ

Анкара, 11 март. — (ДНБ). Претседник нове Турске владе Сарацоглу у идућу среду прочитаће пред новом народном скупштином програм своје владе. Изјаву претседника турске владе преносиће и радио Анкара.

КИНЕСКИ АМБАСАДОР ВЕЛИНГТОН КУ ОТПУТОВАО ЗА ЛОНДОН

Шангај, 11 март. — (ДНБ). Амбасадор чункиншке владе у Лондону Велингтон Ку у среду пре подне одлетео је авионом из Чункина у Лондон. У истом авиону налазио се и Клеменс Гаус, амбасадор Сједињених Држава у Чункингу.

ПРИЛИКОМ БОМБАРДОВАЊА РЕНА У ФРАНЦУСКОЈ ПОГИНУЛО 250 ЉУДИ

Рим, 11 март. (МТИ) — Стефани, на основу извештаја из Париза, доноси детаље о ваздушном нападу од стране Енглеза на престоницу Бретање, Рен. Амерички авиони летели су у веома великој висини над градом и бацили много бомба на квартове за становање. Убрзо после бомбардовања избројано је 250 мртвих, међу њима много жена и деце, али број жртава несумњиво је још већи, што ће се моћи утврдити тек после отклањања рушевина.

Рен лежи далеко од морске обале од немачких утврђења изграђених дуж француске обале. У његовој области нема никаквог војног циља који би оправдао бомбардовање. Напад извршен на отворен град изазвао је у целој Француској дубоко узбуђење.

Због рђавог времена у Тунису и даље влада затишје

Берн, 11 март. (БТ) — Из главног штаба Савезника у Северној Африци јавља се да изненадно наступила промена времена у среду јако утиче како на копнене тако и на ваздушне операције у целом Тунису. Због тога не са једног дела фронта не јављају о већој борбеној делатности.

Према стручњацима, у јужном Тунису при редовним околностима добро време које омогућава операције већег става може се очекивати за 6 до 8 недеља. У савезничком главном штабу мисле да ће Монтомора имати још довољно времена да изврши већи напад.

Одлука индуских вођа у Бомбају

Бангкок, 14 март. — (ДНБ). Јуче је завршена конференција индуских вођа која се одржавала у Бомбају. Радио Делфи саопштава да су индуске вође дојеле одлуку да се Ганди пусти на слободу. Индуске вође траже од вицекраља Индије да се дозволи једној делегацији вођа да посети Гандија, како би се сазнало његово становиште о последњим политичким догађајима. Закључак конференције потписао је 35 индуских вођа.

БРОЈ ЖРТАВА НАПАДА НА ЈЕДАН ГРАД У ФРАНЦУСКОЈ

Париз, 11 март. — (ДНБ) У нападу америчких бомбардера на један град у Бретањи број мртвих износи међу цивилним становништвом више од 250. Даље се јавља да се очекује да ће број жртава бити већи, пошто још нису завршена рашчишћавања многобројних развалина. „Матен“ јавља да је у том нападу срушен и један велики трговачки магацин, који је у моменту напада био препун купаца, тако да су сви ови остаци под рушевинама које још нису рашчишћене. Међу настрадалим становништвом ј е велики број жена и деце.

НЕСРЕЋА У РУДНИКУ УГЉА У БЕЛГИЈИ

Брисел, 11 март. — (ДНБ). У једном руднику угља у близини Шарл Роа дошло је до велике и тешке несреће на дубини од 1.200 метара. Том приликом погинуло је шест лица. Узроци несреће нису познати. Рудник је познат по томе што је у целој околини имао највише плина.

Ситуација на Источном фронту није се битно изменила

Берлин, 11 март. — (БТ). У вези са ситуацијом на Источном фронту у немачкој престоници подвлаче да се положај за последња два дана није изменио. Немачке трупе успешно настављају нападе у правцу Харкова. У војним круговима сматрају

вероватним да ће Харков убрзо поново dospети у немачке руке. На нешто јужнијем сектору фронта теренске тешкоће због топлења спречавају борбену делатност трупа обеју страна. Покрети за скраћење фронта на средњем сектору још су у току.

РЕГРУТАЦИЈА НОВИХ ГОДИШТА У ЕНГЛЕСКОЈ

Лондон, 11 март. — (НЦП). У Енглеској су позвати на регрутацију дечаки од 16 и 17 година. О позиву на отслужење војног рока још нема никаквог саопштења.

ЛОКАЛНЕ БОРБЕ У ЈУЖНОМ ТУНИСУ

Цирих, 11 март. — Нарочита дописник листа „Пешт“ јавља да је дошло до локалних борби на јужном сектору туниског фронта код Гафеа и Шошта, на који сектор су послате нове француске трупе које су покушале да заузму Гафсу. Од среде ујутру отпочела је живља артиљеријска делатност на линији Марет.

ЕНГЛЕСКИ АВИОНИ У НЕМАЧКОМ ВАЗДУШНОМ ПРОСТОРУ

Берлин, 11 март. У току 10 марта и ноћу између 10 и 11 марта британско ваздухопловство извршило је у појединачним летовима надлетање немачке територије. Оборена су 4 непријатељска авиона.

Вестник

ПЕТАК, 12 МАРТ 1943

— Претседник владе г. Калај Миклош долази у Зенту. Претседник владе г. д-р Калај Миклош присуствоваће 13 јуна ове године великим свечаностима освешчања и развијања прве земаљске заставе у Зенти. Свечани говор на овој прослави одржаће претседник владе г. д-р Калај, који је обобро свој долазак, са више чланова владе.

— Недеља у Алмашкој цркви. Служба Божија почиње у 10 часова, пева хор занатлијског певачког друштва „Невен“ под управом г. Ђорђа Шијаковог, диригента.

— У суботу у Удружењу пчелара одржаће предавање претседник земаљског савеза. Г. Рајба Михаљ, народни посланик, претседник Земаљског савеза пчеларских удружења, одржаће у суботу, 13 о. м. у 6 часова по подне у великој сали основне школе Св. Рока (И Ракоци Ф. ул.) предавање о стручним питањима пчеларства, а поводом завршеног пчеларског течаја. Управа пчеларског удружења умољава посебно Србе пчеларе из Ујвидека да овом предавању изволе присуствовати.

— Важна наредба за економи у Сабадци. Градско начелник Сабадце г. д-р Јанос Велђи издао је јуче важну наредбу, која ће интересовати оне произвођаче, који још нису продали Хомбару односно Футури одређених кукуруза. По овом новом наређењу градског начелника они могу сада у року од десет дана да удовоље овој наредби на други начин. Ако немају кукурузу то могу да предају место 100 кила кукуруза 10 кила масти или 50 кила пасуља, или 50 кила грашка или сочива или 100 килограма проје. Због тачног израчунавања количине ове замене заинтересовани треба да се обрате градској агроизацији (бивша Пореска управа I спрат 15).

— Пожар у кући претседника Моходске општине. Јављају нам из Мохола: Услед неисправног димњака избио је пожар у кући претседника општине г. Сечени Иштвана, а како је дувао прилично јак ветар, постојала је опасност да се пожар пренесе и на остале зграде. На срећу, пожар је благовремено примичен, тако да су одмах алармирани ватрогасци, који су успели да пожар локализују. Ипак је штета прилична, цени се на 1.500 пенса. Д. М.

— Помин. Овим извештавамо сроднике и пријатеље, да ћемо нашој сестри, тетци пок. уд. Софији Кондороси рођ. Вујић, у суботу, 13 марта о. г. у св. Ђорђевој храму у Зомбору у 11 часова пре подне дати годичњи парастос. — Ожалошћена породица.

— Свадба поглавари кнежевине Лихтенштајн. Јавља се из Вадуца да је владар кнежевине Лихтенштајн, Франц Јозеф II, привео олтару своју невесту, грофицу Гину Вилдхоф. Престоница Вадуц и околних десетак места било су том приликом окривени заставима. Младе веренике венчао је бискуп Камината. По старој традицији, владар Лихтенштајна се, после венчања, појавио на тргу престонице и примио поздраве и честитке окупљене масе народа.

— Непознати крадљивци украли зимницу са тавана. У кући Тандори Андраша Филемиле улица бр. 17, непознати крадљивци обили су таван и однели шунке, кобасице, сланине и димљеног меса у вредности 200 пенса. Пошто је ова крађа извршена за време замрачења, кривци чим буду ухапшени биће предати преком суду.

— Шест месеци затвора због прикривања робе. Окружни суд у Сабадци сада је донео прву своју пресуду по оптужби Државног тужништва због повлачења робе из промета. Оптужен је познати чантавирски трговац Фабиан Рекли који је још за време војне управе затворио своју радњу, а робу је сакрио у свом стану. На саслушању приликом суђења признао се, да није хтео да продужи своју југословенску обртницу, а није знао, да је кажњиво дело, ако робу задржи за себе. У међувремену је хтео да поднесе нову молбу за обртницу, али у томе је био пријављен. Суд је Реклија осудио на шест месеци затвора као главну казну, на 500 пенса као споредну казну и да плати врару 2000 пенса у име имовинске сатисфакције. Сем тога суд је одредио конфисковање робе, која му је нађена у стану.

— За убиство из пехата месец дана затвора. Супруга Симе Сремца из Кабола оставила је пре извесног времена на столу у кухињи флашу са громесеницијом. Нјен деветогодишњи синчић дохватио је флашу, попио есенцију и умро. Суд ју је, узевши у обзир олакшавајуће околности, осудио условно на месец дана затвора.

— Од неисправног димњака изгорела кућа. Прејуче је избио пожар у кући Јелисавете Стојковић у Сабадци ул. 61. Пошто је кроз био од трске, за три ока је цео кров био у пламену. Кућа је потпуно изгорела заједно са свим намештејем. На тавану је изгорело 6 метарских пента жита, и 2 метарске пенте кукуруза, а у шупи један црни и један жути фејкер, велика теретна кола и неке пољопривредне машине. Штета износи преко 20.000 пенса. Како је био јак ветар пожар се пренео на кућу Душана Очковића у Ужоки улици бр. 50, која је такође била покривена трском. Само пожртвовану ватрогасца на ње се захвалити што је овај пожар у почетку угашен тако да ова кућа није изгорела. Штета је 300 пенса. Нагледа да је ватра настала због димњака и зажарене пећи. Кућа није била осигурана.

— Дрски крадљивац украо електричну пеглу. У електротехничку радњу Боже Јаноша у Јокаи Мор улици ушао је један човек који се распитивао за цене разних артикула. У међувремену он је украо једну електричну пеглу. Власник је то тек приметно кад је муштерија напустила радњу. Полиција трага за крадљивцем.

— Бесплатне народне кујне у Србији. О обзиром на велику оскудницу у животним намирницама, градоначелник Београда основао је у граду двадесетак народних гостиона и, заједно, четири кујне за сиротињу, у којима се пудом сиромасима даје јело потпуно бесплатно. У народним гостионима подели се свакодневно преко 30.000 ручкова.

— Украдена сланина и димљено месо, а крадљивци ухапшени. Код удове Лучић Милана украдена је сланина и шунке, али су крадљивци ухапшени.

— Воз налетео на селачка кола. У среду увече после 7 часова испред сентамашке железничке станице на међународном путу Пап Пал, сеоски момак из Хадикнепе, стар 18 година хтео је да пређе са својим колима железничку пругу баш у оном тренутку када је наглазио воз из Овербаса. Локомотива је закачила кола, те је Пап био одбачен у јарак поред пруге, а поплашени коњи су поскидали амове и побегли. Кола су потпуно сирваљена.

— За превару и фалсификат три године робије. Својевремено је Нова пошта јавила да је овлашћена полиција ухапсила Кертес Михаља, трговачког путника из Будапеште и Бочка Белу, правника из Дебрецена јер су преваром од Шпаци Ержебет добили 850 пента предума за неке орахе које су јој обећали да ће јој излиферовати. Како се они нису више појављивали, она је ствар пријавила полицији, која их је ухапсила и предала државном тужништву. Јуче је пред кривичним сенатом г. д-р Холошнем расправљана њихова кривница. Они су признали дело и осуђени су а то Кертес Михаљ на три године робије а Бочка Белу на годину и по робије.

— Кроз отворен прозор украли сланину и месо. Кроз отворен прозор од оставе украли су непознати крадљивци из стана Јована Димитријевића, Мишколци ул. 62, сува меса, сланине и шунке у вредности 150 пенса.

— Јавно снабдевање у Сабадци задовољана — установљено је на прекјучерашњој седници Управног одбора града Сабадце. Главни бележник града г. д-р Иштван Мочи прочитао је извештај о приликама јавног снабдевања констатујући, да је снабдевање грађанства са горивом, нарочито у дрвећу, знатно боље, него у прошлим месецима на ће се укинути извесна ограничења. Снабдевање грађанства са машињом и месом теже нормално и у овом погледу нема замјерке. У току фебруара закључено је у Сабадци код приватника 5280 комада дебелих свиња. Тако је у току зиме закључено свега 22.974 комада дебелих свиња.

— Промет стоке у Сабадци у току фебруара био је доста жив с обзиром на добро успели фебруарски сајам. Коња је продато 1831, рогате марве изнад 6 месеци 401, испод шест месеци 99, свиња изнад шест месеци 3444, испод шест месеци 1414, оваца 455, затим 8 коза, 2 магарца. Свега 7954 комада стоке.

— Авион прелетео 3.000 километара без пилота. Чудна авионска катастрофа догодила се у Флориди. На једном америчком путничком авиону чим се дигао у ваздух дошло је до квара. Посада авиона и сви путници скочили су са падобраном и срећно се спасли катастрофе. Авион, међутим, није пао као што се очекивало, него је летео 3.000 километара без пилота док није чак у Мексику налетео на један брег и разлукао се.

— Нов метални новац у Румунији. Министарство финансија у Букурешту ставиће 5 марта у промет нов метални новац од по 100 леја, а постепено ће се појавити из саобраћаја папирни новац исте вредности.

Саопштење Агровизационог звања

Даташње прилике захтевају да се обраде све површине земље. У вези са окружним Министра пољопривреде бр. 401387/1943 позивају се сви власници непокретности као и директори предузећа да на својим земљаним површинама које нису обрађене нити искористивене у пољопривредне сврхе, на празним плацевима, бањима итд. културившу разну зелену и црну. Посебно се позивају власници индустријских и трговачких предузећа, да земљишта која им стоје на расположењу обраде са површем или да их уступе својим намештеницима ради обраде. Пожељно би било да индустријска предузећа направе узорне повртарство да би пружила леп пример. Уколико слободни плачеви и горивоноване површине земљишта нису обрађени до краја марта ове године, то ће власти на основу наредбе бр. М. Е. 1690/1941 одузети исте површине и одредити старатеља ради искористивања.

Неке ствари које долазе у Агровизационо звање донос се са собом веће пакете, а шта више и пернату живину. Агровизационо звање умољава грађане да приликом доласка у надлежство не донос се са собом веће пакете и живину, пошто их послужитеља и вратари неће пустити у надлежство.

Градоначелник с. кр. града Ујвидека
Бр. 10797/1943.

ПРЕДМЕТ: Попис младих
рођених 1924 године.

ОБЈАВА

Позивам све млађе рођене 1924 године да реди пописа дођу лично а да понесу своја документа (извод из матичне рођених, или крштеница, последња школска сведошва и полицијски пријавни лист) у Градско војно одељење (Градска кућа, II спрат, соба бр. 28) пре подне од 9—12 часова следећим редом: презимена која почињу са словима А, Б, Ц, Ч 17 марта, презимена на Д, Е, Ф, Г, В 18 марта, са Х, И, Ј 19 марта, 20 марта презимена која почињу са К, 22 марта презимена која почињу са Л, 23 марта са М, 24 марта са Н, Њ, О, П, Р, 26 марта са Ш, С, 27 марта са Т, В, У, В, З, Ж.

Упозоравом све да се у назначено време тачно јаве пошто ће се у противном случају применити војни закон.

Ујвидек, 9 март 1943.

Д-р витез Нађ Миклош, с. р.
градоначелник.

— Саша Гитри разводи се и по четврти пут. Чувени француски глумац и књижевник Саша Гитри раставља се од своје четврте жене. Саша Гитри, који има 58 година, последњи пут се оженио младом глумицом Женејев Десервил, која је имала свега 19 година. Саша Гитри ожениће се по пети пут једном чувеном париским глумицом.

— У место венца на одар пок. Велимира Ђорђевића дали су прилог од 70.— пента Петер Свјетчев, Јован Фортанки, Стеван Бајић, Гавра Бајић, Маша Сабаљар, Влада Тузић и Живко Гајић и то по 10.— пента за Јагину Добановачка, Мокор, Стоју Ступар, Сентамаш, Љубу Грујић, Шајкашерић, Десанку Галушић, Петрове, Зорку Михалов, Жабаља и 20.— пента за Малушку Милчић, Чуров.

Градоначелник сл. кр. града Ујвједена
Бр. 11023/1943.

Бојно тађање

Месни батаљон пограничних дова
одржаће 12 марта 1943 године од
8 часова пре подне до 2 часа по по
дне оштро бојно тађање на простору
источно од старог Дурава. На угро
женом простору излази се и општи
на Каћ. На друму према Каћу, Тиса
калманфалви, Фелшекаболу и Алшо
каболу може се собраћати. Забра
њен је сваки промет на дунавском
најву.

Ујвједек, 9 март 1943.

Д-р Палаш Карољ, с. р.
градски саветник.

Градоначелник сл. кр. града Ујвједена
Бр. 9118/1943.

ОБЈАВА

Утврдио сам да још увек велики део
угарских и градских арендних
земљишта стоји необрађено и не
искоришћено.

С обзиром на ову чињеницу, изри
чито позивам закупце свих градских
и угарских земљишта да одмах от
почну пролећне радове, искоришћу
јући сва потребна земљишта.

Против оних који се огреше о ову
заповест у смислу § 112 II Зак. од
1939 и народне М. Е. 1690/1941 покре
тућу одмах поступак и прекинућу
све закупне уговоре без права на бе
ло какву штету.

Д-р анте Хорват Назмер, с. р.
заменик градоначелника.

ооо ооо

Градоначелник сл. кр. града Ујвједена
Бр. 10.983/1943.

ПРЕДМЕТ: Државна акција
за једину набавку приплодних
овнова.

ПОЗИВ

У оквиру државне акције за распо
делу приплодних овнова по повол
ној цени за територију будапештан
ске и бачкодروشке жупаније, Мини
старство пољопривреде у 1943 годи
ни поверило је ову расподелу дунав
ско-потиској пољопривредној комори.
Пољопривредници са територије бу
дапештанске жупаније моћи ће тре
бовати ове овнове од пољопривредне
коморе у Кечкемету, а Бачвани од
коморске експозитуре у Зомбору
(Ф. Кочијева ул. 43).

Цена приплодних овнова за посед
нике испод 200 јутара је 100 пенига
по комаду, а за поседнике преко 100
јутара 150 пенига по комаду. Посед
ници са преко 500 јутара неће до
бити ове приплодне овнове. Набавка
приплодних овнова врши се на по
себним формуларима које ваља тра
жити од експозитуре коморе у Зом
бору а цени ваља испитати пољо
привредној комори у Кечкемету.

Требовати приплодних овнова ва
ља извршити најкасније до 25 марта
а истовремено дозначити одређену
своту, јер без уплатене своте поруч
бање се неће извршити.

Д-р анте Хорват Назмер, с. р.
заменик градоначелника.

— Пронашао стереомикроскоп.

Фински оператер д-р Алвар Вил
ска вршио је дуже опите на фи
зиолошком институту универзи
тета у Хелсинкију и постигао ре
зультате са стереомикроскопом.
Тим проналаском омогућено је
посматрање у дубину са микро
скопом, што су до сада стручни
крugови сматрали да ни са по
већањем од неколико стотина
пута није могуће. Фински опера
тер приказао је свој проналасак
увеличавајући 2.000 пута. Нов
проналасак д-р Алвара Вилска
пружиће нове могућности меди
цинској науци.

Апел људима доброг срца

ИЗ УРЕДНИШТВА

У току ова два дана Уредништво је
добило већи број писама појединих
молтана из унутрашњости, који су
се обратили за помоћ. С обзиром да
овај посао сада изискује извесну ре
организацију, како би се постигли
што бољи резултати и правична рас
подела, то ћемо за 2—3 дана обуста
вити објављивање тих молби док не
средимо све податке. Када ове молбе
буду објављене од недеље, истовре
мено доставићемо свима онима — чи
је се молбе покажу као оправдане —
и новац.

Сређивање свих тих података биће
готово до краја овог месеца, тако да
ћемо почетком извесног месеца, према
расположивим средствима редовно
слати свима повчану помоћ. Међу
тим очекујемо да ће сви они, који су
непосредно добили од појединца по
моћ у новцу или животним намирни
цама, о томе нас известити, јер желимо
да свако добије по правди, а не да
се деси да један добије и из нашег
фонда и са друге стране, а други са
мо из нашег фонда. На основу тих
података извршићемо расподелу по
моћи тако да сви добију подјед
нако: основа ће бити број чланова по
роднице, вредност нејако деца, ве
ћина, болесни, а потом остали.

Ми ћемо радо у овој рубрици вр
шити бесплатна посредовања за неза
послене, који би сада, почетком про
лећних пољских радова, ишли на рад
и можда наше поседнике, економе и
земљораднике, који би примили пре
ко лета на пољске радове незапосле
не, да нам то јаве, како би успоста
вили везу са онима, који траже рада
и воће да раде и тиме омогућили
да дођу до уноснега и хлеба.

*

ЗА ОПШТИ ФОНД НОВЕ ПОШТЕ

ПРИМИЛИ СМО СЛЕДЕЋЕ ПРИЛО
ГЕ: Од Владимира Бојавића, Офу
так, уместо венца на одар сестри
Милици, која је преминула 1 марта
1943 године, 10 пенига. Од ученика
IV, V, VI, VII и VIII разреда основ
не школе, Силберек, митијативом г.
Стенка Протића, свештеника, прими
ли смо 170,50 пенига. Приложили су:

- Добраца Славка Деспотовог, Лела
Лазећ и Милушко Белански по 5
пенига; Сава Деспотов и Светозар
Ристић по 4 пенига; Стојан Стојков и
Вурица Гагрчић по 3 пенига; Милан
Попов, Сава Поповић, Жарко Језд
мировић, Радмила Јездмировић, Ми
лена Поповић, Бојана Белански, Ко
сана Миловановић, Влада Ђурић, Ра
да Гагрчић, Гојко Врдељак, Воја Бе
лански, Марко Белански, Љубица
Деспотов, Јелка Аперлић, Милена
Лазећ и Влајко Лазећ по 2 пенига;
по 1,50 пенига: Богданка Зарић; по
1,20 пенига: Дејан Белански и Дан
ло Берек; по 1 пенига: Веселин Ла
зић, Добрица Станков, Ружина Бе
лански, Драгомир Стојков, Слободан
ка Белански, Владислав Јездмиро
вић, Радослав Белански, Зорка Ко
стић, Светислав Зарић, Фемка Бра
јић, Вулинка Јаковљевић, Мира Та
тећ, Никола Поповић, Стеван Симић,
Данилка Зарић, Миладина Зарић,
Станка Зарић, Радивој Поповић, Ве
рница Окројков, Љубомир Поповић,
Пера Лазећ, Јован Деспотов, Рад
славка Татан, Нала Главчећ, Сава
Аперлић, Јованка Царевић, Зорин
Зарић, Љубица Дренић, Иса Зарић,
Веселинка Радич, Данилка Станков,
Милорад Врбацки, Веселин Величко
вић, Маринко Белански, Јелена Ра
дић, Милена Зорић, Миладина Је
здмировић, Јена Шукић, Јула Си
мић, Негослав Зарић, Марија Поп
овић, Влада Радич, Гојко Ердељак,
Стана Влашкић, Марко Катанчић,
Зорка Стојков, Милош Крстић, Алек
сандар Беквалац, Гаја Лазећ, Коста

- Зарић, Сава Секушић, Катица За
рић, Милана Алимпаћ, Сава Зарић,
Радослава Грујић, Радмила Грујић,
Мирослава Грујић, Душан Беквалац,
Софија Гагрчић, Јован Кренић, Три
ца Станков и Злата Вученов; по 50
филера: Милан Зарић, Станка Раде
нич, Љубица Зарић, Олга Поповић,
Паја Поповић, Коста Беквалац, Ју
лка Брајић, Станка Ристић, Јелена Бе
лански, Јелена Зарић, Невенка Га
грчић, Вуја Бардић, Мира Русов, Ми
лина Гагрчић, Цвета Гагрчић, Него
слав Радич, Бранислав Зарић, Дрен
ка Лазећ и Софија Грујић; по 40
филера: Анипа Грујић и Љубомир
Станков; по 30 филера: Теца Ката
нич и Анђелка Грујић; по 20 филе
ра: Тоша Станков, Никола Лазећ,
Неца Зорић, Сима Окројков и Јован
Величковић; по 2 пенига: Вура Гојко
вић, Живојин Лазећ и Војислав Шу
кић; по 1,50 пенига: Милена Теодо
ровић; по 1 пенига: Стеван Козаревић,
Радушко Беквалац, Маринко Миле
тић, Зорка Ајвановић, Анђелија Ми
кић, Светислав Вуркић, Предраг За
рић и Милоје Радич; по 50 филера:
Мирјана Ајвановић, Гордана Тома
шевић, Филип Видић, Данила Ајва
нович, Димитрије Тодоровић, Крста
Ајвановић, Душан Величковић, Ми
лош Остојић, Миленко Врдаковић и
Петар Томашевић; по 40 филера:
Милена Зарић и Сока Симић. Ру
жица Шаповић, уч. II разреда грађ
ске школе, Ујвједек, 10.—; Стојко Ло
нчарски, Чурог, 50.—; г. Милан Аваз,
познати глаумац и уметник, сакупио
је 37.— пенига, а то од г. Милоша
Морковића 5.—, Бошка Коледина,
Шајкашћерић, 5.—, Петра Шилића
5.—, Мирка Танурџића 10.—, Мар
гете Н. 2.—, Еде Плана, голман,
5.— и Јанота Сабоса 5.— пенига. По
штанским чеком примили смо следе
ће: Даниел Уколов, Целмонитор,
5.—, Н. Н. Паланка, 10.—, Д-р Обрад
Суботић, Сабадка, 10.— (редован ме
сечни прилог), Јованка Колар, Са
бадка, 10.—, Слободан Увалић, Ли
љинош, 50.—, ученица VI разреда
основне школе: Ана Путић и Анге
лина Белеслић 10.— пенига.

ПРИЛОЗИ, За Милушку Милећ
приложио је Стојко Лончарски, Чу
рог, 20.—; за Ивана Стојишића: Стојко
Лончарски, Чурог, 15.—; за Милицу
Танавицу, Чурог: Стојко Лончарски,
Чурог, 15.— пенига.

ПРИМАМО: Поздрављам акцију
за помагаче неволника. Покрећу се
прикључујем из свег срца и душе.
Од послатих 30.— пенига прилажем
за породицу пок. Војица Јовчића из
Шејковића 20.— пенига а за општи
фонд «Нове поште» 10.— пенига, а
сваког месеца ћу давати по 10.—
пенига. Нова Атанасијев, Кисач, 394.

ЗАХВАЉУЈУ НА ПРИМЉЕНИМ

ПРИЛОЗИМА: Марија Дејановић, Уј
вједек, Машколић улица 11, на непо
средно примљених 10.— пенига од г.
Јована Тоговића и Матејевића. —
Иванка Белански, Зомбор, захваљу
је Љубици супруги г. Николе Ши
мића на помоћи у животним намир
ницама у вредности од 20.— пенига
и г. Сави Јелачићу из Зомбора, на
прилогу од 5.— пенига. Умољав да
добре људе да је и надаље бео ва
жних приложима помогну. — Милица
Мијатовић из Надаље захваљује г.
Славку Бејану из Сентамаша на по
слатих јој 40.— пенига. г. Нова Ту
шковом из Сентамаша на послатих
40.— пенига, Анија Мијатовић из Уј
вједена на послатих 10.— пенига а
Јошко Миледићу из Надаље на по
слатих 5.— пенига. — Радичић Пера
Јешић из Сентамаша, Јожеф Кираљ
Херцег ул. бр. 1, захваљује на
примљених 30.— пенига из општег
фонда «Нове поште», као и г. Дра
гољубу Стајину на послатих 20.—
пенига и Јована Тоговићу на посла
тих 10.— пенига. Може добре људе
да га и надаље помогну да би могао
купити адат и почео радити. — Љу
бомир Примић из Жабља, Гебеле ул.

бр. 3, захваљује на примљених 30.—
пенига из општег фонда «Нове по
ште» и г. Јовану Тоговићу на по
слатих јој 10.— пенига, Јелена Кур
јачкој на послатих 10.— пенига.

*

МОЛЕ ПОМОЋ. Бранка Завић,
Мохол, Томпа улица бр. 42, мајка пе
торо мале деце. Муж јој се налази
у немачком заробљеништву. Живи у
великој беди. Деца су гола, боса и
гладна. Унапред захваљује «Новој
пошти» и добрим људима који ће је
помоћи. Апелујемо на становнике Мо
хола да је помогну.

Тоша Радичић, Чурог, Берчењ ул.
бр. 27, самохран старац од 78 годи
на, од јесенас лежи болестан. Моли
добре људе да му помогну било у
новцу, оделу или намирницама. Апе
лујемо првенствено на становнике
Чурога.

Ката Фолбапов, Жабља, Своја Је
не ул. бр. 102, старица од 60 година,
издржава три унучета који су од
лањске зиме сирочићи. Најстарије је
11, а најмлађе 3 године. Стара је и
није у стању да заради колико је
деца потребно. Апелујемо нарочито
на добре људе из Жабље да ову
старицу помогну.

Зорка Павлов, Жабља, Хуњице Је
нош ул. бр. 10, мајка четворо деце
Најстарије дете има 16, а најмлађе
4 године. Удова од пре више од го
дину дана. Има кућу оронуту, које
пројексава. Лањске године је зарав
ла нешто жита, али то се појело
Жељом у беди и немаштини.

Косинка Дудић, Жабља, Герле
Херман улица бр. 102, од пре годи
ну дана удова, мајка троје деце,
најстарије 13 година. Због ободелни
очију скоро је слепа. Моли за помоћ.

Јулка Бугарски, Чурог, Тиса Ишт
ван ул. бр. 21, муж јој је болесњав
и има 40 година, има петоро деце,
најстарије је 10 година а најмлађе
6 месеци. Деца су неоведена и глад
на. Станују у кућице са једним про
зором, под врло бедним околностима.

Уд. Јулка Паланчанин, Ујвједек, То
пољан улица бр. 11. Самохрана је,
син јој је у ролотву, а син у Бео
граду. Има 61 годину. Ишла је у
надицу, разболела се и није скоро
ни за каква посао. Станује у мар
ји, плаћа 5 пенига месечно и дугује
за кирку 4 месеца.

Јелена Дебић, Ујвједек, Шош баре
број 49, има мужа Јошу Драгомиро
вића и четворо деце од 15, 12, 10 и
4 године. Неко од њих није запо
слен. Од црквене општине су прими
ли помоћ од 20 пенига месечно, која
им је са 1 мартом укинута. Моли
добре људе да их помогну али да
им нађу посла.

Уд. Јулка Недич, Ујвједек, Ервек
Ференц ул. бр. 48, надлежарка 62
године стара, има две удате кћере.
Она живи сама, пошто нема посла,
моли за помоћ.

Уд. Ката Бајан, Ујвједек, Тизер ул.
бр. 26, самохрана старица, има 61
годину. Пошто је стара, неспособна
је за посао. Станује у кирки. По
моћ не прима ни од кога.

ИСПРАВКА. У «Апелу људима
доброг срца» објавили смо молбу уд.
Катине Новаковић, која сада станује
у Мохачи ул. бр. 28. Она има троје
а не двоје деце, као што је погреш
но отштампано. Деца су јој стара
10, 9 и 7 година. — У броју од 6 III
отштампали смо погрешно да је Ми
лена Васић, ученица IV разр. основ
не школе из Каћа, сакупила у своје
разреду 30 пенига. Међутим, треба да
стоји Милена Васић, учитељица, а
не ученица.

оооооооо

— Велике олује у Шпанији. На
Средоземној обали Шпаније вла
дају велики ветрови и кише.
Услед великих киша у Барсело
ни поплаване су неке улице. У
бреговитом делу Катаније влада
iv и снежне мећаве.

Дечје игре

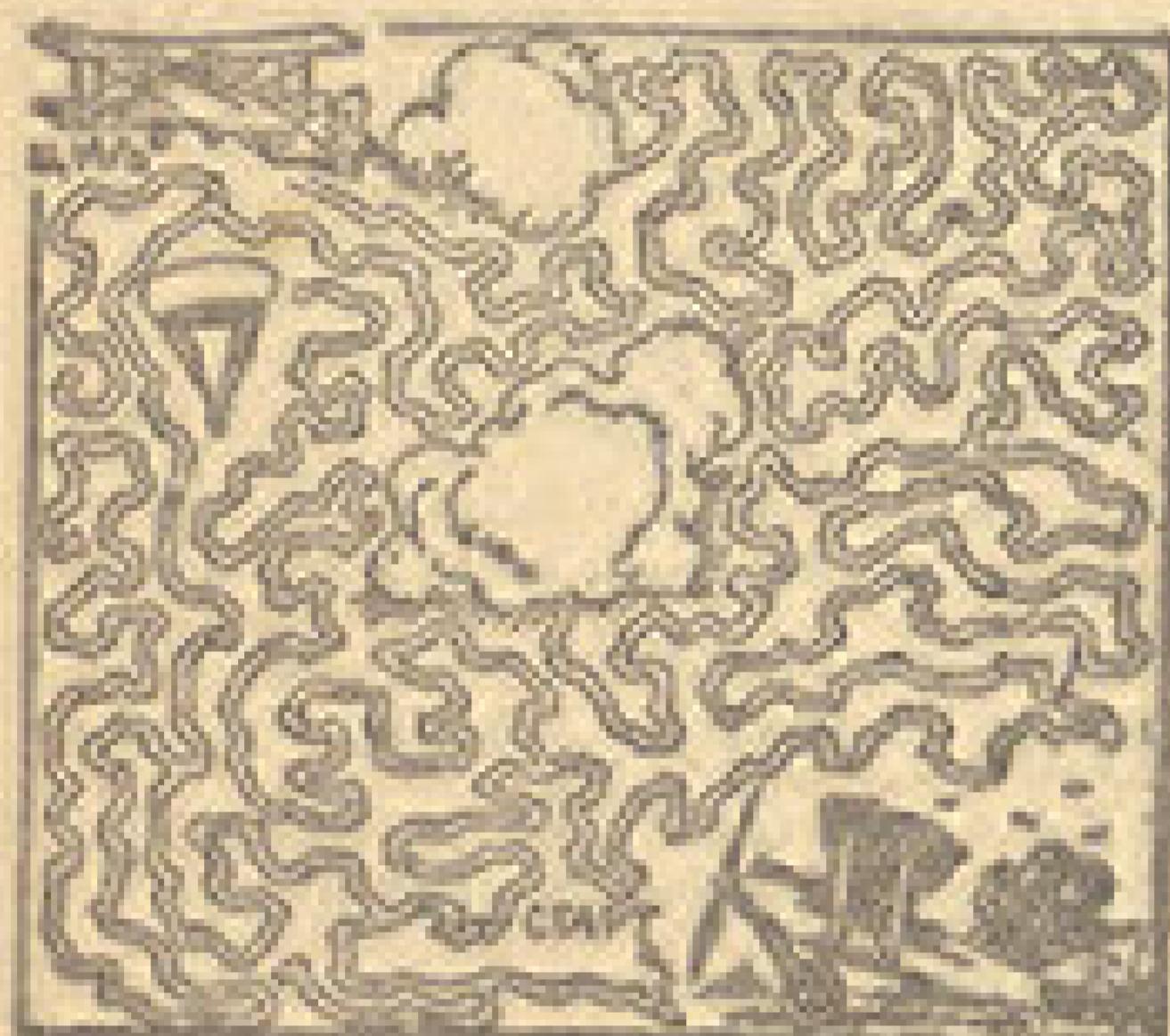
«СТАРИ ЧИНА»

Игра се ушторо. Дечак који има најлепши рукопис испише на пет хартијина, редом: на једној «Стари чина», на другој «Лопов», на трећој «Цар», на четвртој «Жандар» а на петој «Судија». Хартијине се увију отаве у калу и помешају. Сада свака играч вади по једну, а онај што је писао педуљине вади последњу. Сада сваки прочита шта пише на његовој хартијини. Код кога пише «Стари чина», тај се јави «Ја сам стари чина» и онда он каже код кога је хартијина на којој пише «Лопов». Ако погоди, онда допова осуђује онај што је «Цар» на казну какву хоће, нпр. да му се додели пет пања, или да га неко од деце каже, итд. Казну извршује «Жандар», али «Судија» има право да казну ублажи. Ити поштри, а може и да је сасвим опрости.

Ако «Стари чина» не погоди ко је «Лопов», онда «Цар» њему суди као да је он «Лопов». Тако се игра понавља док се хоће.

ooo ooo

Из кута у кут да пронађеш пут!

КРИЛАТИЦА МОРА ПРЕЋИ МНОГО МИЉА ДОК ОД СТАРТА НЕ БУДЕ ДОСТИГЛА ДО ЦИЉА.

ДА НЕ ЗАЂЕ У ОБЛАНЕ ГДЕ ЈЕ ДЕЦО, ПРАВАЦ ПРАВИ? ПОЗИВАМО НАШЕ БАКЕ КО ПУТ НАЂЕ — НЕК СЕ ЈАВИ!

Браца Жарко

ooonoooo

Занимљиве сваштице

Немачки музичар Хајрих Носте умео је да свира на клавиру — врхом свога језика.

На Цејлову живи једна врста ребе која може скоро два километра да се креће — на сувом.

Гајде су у Шкотској не само народне него и главни војни инструмент. Кад војска маршира, тују се и гајде.

Просечан мозак једног одраслог човека тежак је 1.300 грама. Међутим, мозак једног мајмуна гориле тежак је свега 300 грама.

ТРИ ЖЕЉЕ

Био један честит сељак, али врло сиромашан. Једна је имао толико да са својом женом може најскромније да живи. Они су имали једну кокошку, али она није носила јаја, па су решили да је продају у граду, да би добили нешто пара за њу.

Тако једног дана сељак и сељанка понесоме кокошку, те се упутише у оближњи град. Путем је пранекло сунце, па седоме мало на траву, да одахну. Ту су седели једно време, и тукили се једно другоме на своју сиротињу. «Ех, када би ми Бог дао да се обогатим! — удахнуо је сељак, а и сељанка је, дабогме, имала исту жељу. Кокошка је чепркала околу по трави, сељакниња је нешто кривила на своје изанђалом оделу, а сељак се пружао по трави, па, заклоњивши лице шиширом, задремао.

Кад се пробудио, исприча жени свој чудан сан. Као појавио му се у сну анђео, у плавом руку, и рекао да му Бог дарује велику милост, због његове честитости. Прве три жеље које буде гласно рекао, испуниће се. Нека бира шта жели, па ото му прилике да се обогати.

— Камо орећа да је то била јави! — удахнула је сељанка, саслушавши мужевљев сан.

— Како бисмо лепе ствари пожелели! — рече сељак суморно, замисливши се.

Сељанка застаде у својем криљачу, па се и она замисли. Најзад рече:

— Ето како сам јадно одевена. Стел ме је да тајна и одем у зарони. А и ти си јадно одевен. Прва би нам жеља била да имамо лепо, господско одело. Зар не?

— Тако је, одрвати сељак. Боже, кад бисмо имали лепо, фино одело!

Али у том тренутку — где чула! Одједаред се они обоје осеташе као дотакнути неком пендљавом руком, и за час згледнуше се, и скоро се ни су могли познати: били су обоје одевени у ново, познато, фино путничко одело.

Нису знали шта ће од изненађења и радости. Обоје благодареше Богу, а сељак рече весело:

— Можда ће се мој сан остварити потпуно. Ајде да докушамо још и другу жељу.

Сељанка се замисли, а сељак рече:

— Ја сам огладнео, а зацело и ти.

Ето, да пожељимо леп доручак овако триви, како те имају господа кад чине калете. А паша кога да нам спесе јаја... Па и не чекајући од жене одговор, рече:

— Хајде, Боже, испуни нам ту жељу!

Тек што је то нарекао, створи се пред њима на триви, простирка са јелом и вињем, а кокошка дотрчи и спесе свакоме на тањир по једно као снег бело јаје...

Били су обоје очарани. Слатко су појели ужину, али се најзад сељанка окренула, па рече:

— Слушај, ми смо се суваше пожурили. Нарекло си воћ две жеље, а нисмо бог зна како поправили наше стање. Доручак смо, ево, појели, а да кажем искрено, ја се у овом оделу не осећам удобно.

— На, ја у мојем, одговори сељак. А и смејале нам се кад уђемо у село оваки. Али, признај, то је била твоја жеља.

— Исто као и твоја! одговори сељанка. А другу жељу ти си сам предложио, зар се не сећаш?

Сељак је увиђао своју кривцу, да је предухитрио, али није то хтео да призна, па се поче препирати са женом. Напоследку се изроди права свађа. У тој свађи сељак најзад подиже очи к небу, па завапи:

— Ох, Боже, боље да нисам ни спешо тај проклетти сан! Не би се онда не остварило, а то је једина жеља сала.

Али чим је то изговорио, одједном се створи око њих опет она пендљива рука, и они се зачас згледнуше у својем старом, изишоном руку. Ни ол простирке о јелом не беше више на трага, само је кокошка, као и на почетку, чепркала уз њих, по триви.

Сад сељак и сељанка видеше да су утрошили и трећу жељу, и сад су опет оно што су и били. Сељанка спуждено погледа у своје закрпе, али сељак узне кокошку, и пође, рекавши жени весело:

— Ајдемо, па ћемо живети и радити као и досад, сиромашки али поштено. Није за час ни богатство ни господство, јер то води свађи, као што смо видели. А ми ћемо радије живети најскромније, али срећно и у слози и љубави.

То је увидела и сељанка, па се обоје весели и задовољна, упутише у зарони, да продају своју кокошку.

БРАЦА ЖАРКО

Бајка о класу

Некада је човеку требало да узоре и засеје само једну браду. Бог је човеци рад тако благословно, да је једна брада давала довољно усев за живот. Житне стабљике биле су пуно пунцате класова, од горе до доле, па је зрна било преобилно много.

Али је једнога дана дошао ђаво, и изговорио човека да тражи више него што Бог даје: нека повлачи више брада. Човек послуша ђавола.

Кад је дошло време жетви, човек је са поуздањем гледао на пуно и препуне житне стабљике. Али је ове Бог својом руком покључао од доле до горе, па само на врху оставио нешто класова, и рекао човеку:

— Човеце, кад те слушах моје речи, казнићу те. Отсада ори колико брада хоћеш, али и ја ћу ти дати класова колико хоћу. После добра рада више, а после рђаво рада мање.

Отада човек много више ради земљу ко у доба када је орао свега једну браду, али му зато Бог даје само онолико колико заслужује.

ooo ooo

Шаљива цишања

1. Шта је то што теби лично припада а други га више употребљавају него ти?

2. Ко може да понесе пласт сенд, а не може зрно песна?

3. Шта је кад гарави оуцар гази по белом песку?

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА:

1. Зато што нема очи позади. 2. Зато што заставе не умеју саме да иду. 3. Мати.

ooo

VII ВЕЖБАЊКА

Донесимо вам данас, децо, нову вежбанку. Побројте неколико именина од пет слова чија три последња слова значе сама за себе опет једну именицу (на пример: шурек — рки; сви: врана — Ана). — Имамо састављача који нам помажу највећи број таквих двоструких именина од пет слова, објавићемо.

Наводимо сада, прво, неколико нових анаграма:
И САТ И СЕНО ПОНЕСИ ТАСИ
А БЕРТА КОНАКА ТРЕБА
И РЕПОМ ОПЕРИ
А СКЕЛА ЈЕ ОНО, ЕЈ АЛЕКСА!
(Овај последњи анаграм саставила је Даница Ковачевић, уч. IV разреда основне школе, Увидек).

Од послатих нам вежбанки где се премештају слова наводимо неколико најинтелигентних:

ДИМУН И СО. (Премештањем добије се име једног државника. — Саставила Оливера Бингулац, V р, Селвац).

ПА ШТА БУДЕ! (Премештањем се добија један велики град. — Саставила Неда Вељанска, IV р, Кула).

ДАР БОГЕ. (Премештањем се добија један град).

ДАЈ, АГО! (Премештањем добићеш врсту воћа).

Решња из прошлог броја: 1. Велика Британија. 2. Бајка Топола. 3. Калимантаро. 4. Нови пошта. 5. Буварска.

ДЕЧЈА ПОШТА

П. Мернић, уч. II р, Зента. Ево ти доносимо песмицу:

Ја сам, децо, мали Пера,
Напр'о сам свога кара,
Заву'о је борбен став,
И залај'о; ав, ав, ав!

А пртеж ћемо ти довести кад твога поа будеш умео напргати веште, са још борбенијим ставом.

Ненима. Пролетним песмама још није време.

Златица, Кула. Твј нам шаљеш рецетицу «Сара је во» — да се на ње постави један град (Сарајево). Покушај оставити другу вежбанку, али тако да не врећаш Сару.

Устрељени орао

— ПО БАСНИ. —

На високом неком брду стајао је ор'о сурн,
Вребао је да за ручак животињу зраби коју.
У том часу стрелац један опази га, па пожури —
На голему орлушину нанишани стрелу своју.

У стрелца је оштро око, а и рука поуздана
— Накрај дршке хитре стреле орлово је перо било —
За трен ока ор'о сурн допао је тешких рана,
Тече крвица из прсију, а сломљено десно крило.

Док се јасно, покрај стреле, на камену крв црвени —
Издихући, ор'о шапће: „Баш сам бедник, ја сиромаш!
Властито ме моје перо зар убило — тешко мени!
Ко за туђом вуном пође — сам острижен дође дома!”

БРАЦА ЖАРКО

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ“

ОПЕРАЦИЈА

М. Чанин

Доспео сам ето и до болнице; тог дана устао сам пре зоре, дршћући се обукао, дршћући стигао до ње, Роонски лекар, који је дао дијагнозу и упutio ме у молвину рекао ми је да му исто дана бити оперисан јер је твр хитна.

У болници сам одмах схватио — јер сам био у дрхтавом расположењу, говорио безбојним гласом и једног вукао ногу од страха — како је то озбиљна и падантно организована установа...

Пре свега болесници се нису ни чули. Они су свакако ћутке лежали на креветима, али ако су јечали и стењали, чинили су то под ћебетом. Паламили су само болничари и болничарке, депршијајући безбрижно по ходишцима.

Примио ме је човек средњих година, с начарема и огромном бубуљом на носу, Архивар и експедитор. Узео је мој акт, прочитао га, заклимао главом, ставио га у једну књижевницу и потом ми дао неки листић са неколико речи које је оловком написао. То је свакако написао дијагнозу и одредио одељење болнице.

Отишао сам на то одељење. Тамо ме је примила сестра, узела картицу, ставила је у рел од кепеле и показала ми ћутке једну собу. Заутих сам да нешто запитам, но она ме је само погледала сажаљивим погледом. Ушао сам у означену собу. Гамо је седео неки ћутљави чичина, мутећи ме одмерно оком, па онда метром, дао ми знак да се свучем и обукао ми неки чудан огртач. Затим ми је рекао:

— Једнаест.
— Шта једанаест?
— Соба.

Видео сам да је неумољив што се гледе разговора и некако сам написао собу број 11. Пошто је ту била само један кревет, ја сам легао у њега...

Затим је почео дефиле. Прво је ушла једна болничарка.

— Молим вас... — почео сам.
— Ништа не знам. Ја само клинотер...

Дала ми је ћутке клинотер и изашла. А ја, болне да не говорим о ономе што сам мислио.

Тек што сам то пребринуо кад чиниће болнички фигао. Прави правнати с брчицима и црвеним појасом.

— Молим... овај...
— Ја само бријем.
И замислите, обрешао ме ћутке,

без објашњења, но тражећи бакшиш и не препоручујући ми неку добру воду за мою полућелаву главу... Некаки изрод борберски! А обрешао ме од врата до колена.

Затим је ушла докторка. Лепа и напшикана. Носила је неки шприц — Молим вас, знате... — почео сам.

— Дају вам инјекцију калкија за ојечање.

Дрхтао сам од страха и бола кад ми је без перемонја заболо иглу.

— Осекате?

Ја сам јечао...

Затим је опет дошао неки доктор, који је само мерно пукао, па онда неки болничар за ово, па сестра за оно итд.

Дошао је коначно и — поп. Стресао сам се.

— Ама, оче, овај...

— Синко, ништа се не бој, али — за сваки случај...

И он даше сврши своје.

— Ама слушајте ме бар ва... — почео.

— Морам ићи...

— Али где бих да ме бар пише тај који ће ме оперисати...

Но и поп је већ нестао.

Онда су дошла два болничара, ставили ме на колена и угурали у операциону салу.

Јао, та сала — безнадежна, бела и чиста, па светла, па задах етра, па оне маске на лицима лекара...

— Али — нисам имао времена за размисљање...

Чуо сам старачки глас примарноса.

— Да... то је дакле тај случај!

Добро... добро... Колега, молим заузмите своје место.

Помоћни лекар је стао ваљда на своје место, а мени су покрили главу.

Да не причам како је то кад осећате прво убоде у стомак, па замирање, па онда кад закључујете да вам је сад свакако утроба отворена и да вам нечији прсте са инструментама роваре по цревима, желуцу или јетри... Верујте само да није пријатно осећање да вам је, тако рећи, утроба напољу и да лекар има право да вам је вади, размисља и премешта...

А главни лекар је радио и цело време поверавао своја опажања...

— Дебело сало, колега!

Ја сам јечао.

— Видете, колега, сад јечи. Али чекајте кад уђе ваздух у трбух...

БАШ СУ МУ СЕ ОБРАДОВАЛИ

Субота, 19 часова и 55 минута
— Шта је по вољи, господине?
— Скините ми браду и лепо ме потишљајте!

И ваздух је ушао. Ја сам учинио оштрички напор да устанем и не бегнем, па сам почео да урлам.

— Нека, нека. Боли, дабоме в треба да боли. Видите, козога...

Колега је свакако пакљиво гледао. А ја сам отупео.

— А видите, колега, како је то дугачко. Невероватно.

Сад је и колега проговорио:

— Да то оставимо?...

— Не, не.

Ја сам урлао и мука ме је само пала шта то треба или не треба да се остави.

Преживео сам операцију, а послатог несвест и температуру. Сутра дан ме је оператор удостојио по сесте.

— Но, како је?

— Боли, али сам миран. Је ли бо ло много?

— Велико је било, велико... А шта је ли било много?

— Па... камена у жучи?...

Лекар је скочио.

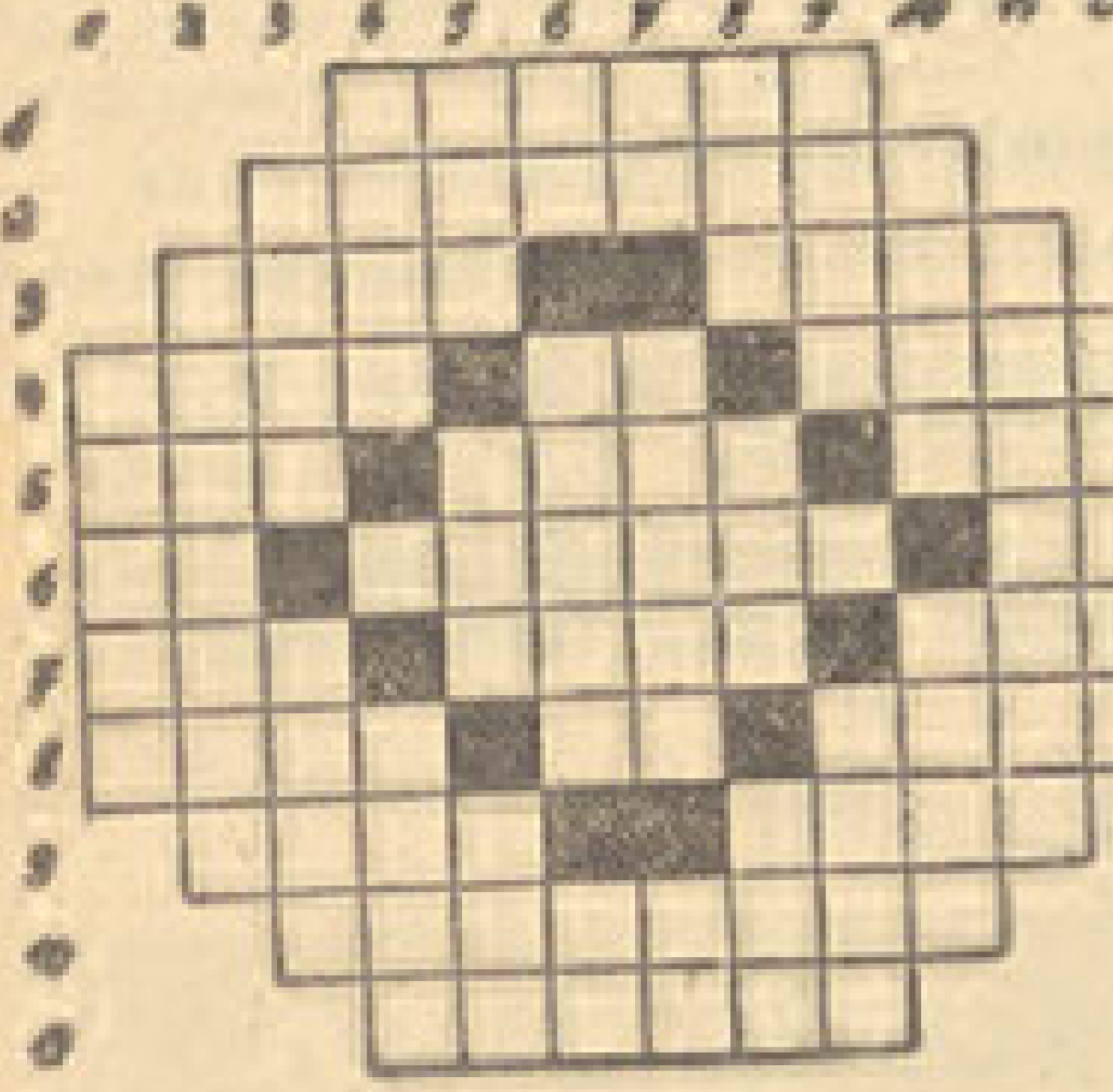
— Шта-а? Камен у жучи?...

Па мени су рекли слено прево... Шта то нисте одиш рекли, глауначе?

Доктор је излетео у ходник, а ја сам пао у несвест.

Укрштене Речи

Број 43

Водоравно: 1) Део народне ношње. 2) Војна јединица. 3) Неје тешко — у то време. 4) Нож — лична заменица — снажно. 5) Страно мушко име (у падежу) — део плуга — веровање у богова. 6) Тебе — ја — мате (провинцијализам). 7) Сат — један месец (у падежу) — циклон. 8) Сој — ово — далматинско мушко име. 9) Без гласа — озледа. 10) Опера од Вердија. 11) Стање под кокошку јаја да их леже.

Усправно: 1) Спрема за експерименте у физици. 2) Палатка палата у Риму. 3) Госпођа — чувени холандски првени писац. 4) Понос — су гласнич — крај молитве. 5) Земеница — алкохолно пиће — господин (турски). 6) Упитна реченица — честит — зољ. 7) Старословенско слово — Громовник — једна нога. 8) Обожавање више богова — заменица — уредност. 9) Врста мајмуна — вокал — мајка. 10) Први човек — женско име (у падежу). 11) Калуђери неспавачи. 12) Град у Канади.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 43

Водоравно: 1) Хопово. 2) Халодате. 3) Тихо — Лела. 4) Боја — во — Тара. 5) Ала — пада — нар. 6) Јован) Огкерлић) — бајати — би. 7) Ала — рака — нај. 8) Нора — ро — лија. 9) Јама — Бата. 10) Саботажа. 11) На силу. Усправно: 1) Бајан. 2) Толстој. 3) Хлаја — Арас. 4) Хаха — б — амал. 5) Око — пар — аба. 6) По — вајар — ос. 7) Од — олко — ти. 8) Вал — ата — бал. 9) Отет — а — лажу. 10) Елан — пита. 11) Арабија. 12) Ариј

РОМАН „НОВЕ ПОШТЕ“

КРИВОКЛЕТСТВО

Ј. КИЊГ

— У чекаоници железничке станице! — гласно је потпуно одређен одговор.

— Дакле, за цело време ли и госпођа нисте ни једнога тренутка били насамо?

— Ниједног тренутка. Цоанин муж се иронично насмејао, окренуо своје адвокату и узурјано га нешто питао. Адвокат је био изненађен. Потом је упитао нешто своју странку, а затим устао и окренувши се судији гласно рекао:

— Молим господина судију да издистрира у записник исказ сведока!

Цоансон се изненадио и бацно поглед на адвоката. И сам судија се чудно постављеном захтеву.

— Моја странка — продужи адвокат, — баш ме је сада саслушала да може да пружи доказе да исказ сведока не одговара истини и да је он

исказ сведока узет је у записник. После тога адвокат Цоаниног мужа тражио је одлагање расправе и учинио предлог да се саслушају још неки сведоци. Цоансон је са уздигнутом главом наустито расправу дворану.

Прошао је кроз судски ходник не чекајући Цоану и свога пријатеља. На улици, када је већ знао да га нико не прати, спустио је главу и полагано ишао напред. На његовом лицу, које је било бледо, осећала се велика брџа.

Када се Цоансон после отисаних догађаја вратио на свој редован посао, никако није могао да нађе мир и сигурност у раду, није могао да нађе сигурност са којим је раније вршио посао, у новом психичком расположењу. Био је нервозан и расејан. Његов шеф и колеге приметиле су ту његову расејаност и предлагали да отпутује на једно време. Цоансон је све те предлоге за одсуство одбио. Одговорно је да се добро осећа и да неће сада у току зиме да узима одсуство.

Није хтео да у томе расположењу напусти град. Међутим, његов душевни немир из дана у дан растао је, а понекад, шта више осећао је и неку врсту бојазни.

Као гром из ведра неба домовао је на њега једнога дана позив на саслушање код истражног судије. Блед у лицу и дршћући гледао је у службени позив и помислио је како би најбоље било негде далеко побећи. Само својом великом енергијом знао је да се савлада, да ништа буде миран и да савлада да поново буде миран и да савлада осећај бојазни.

Он је сконцентрисао сву своју вољу да поново нађе свој мир. Доказао његов противник није био у стању да прибави. Цоанин муж не познаје варош где су он и Цоана прекинули пут. Није могао тамо никог упитати. Сем тога, он је био необично предострожан. Стално је био на опрезу и уништио је и најмањи траг на кога би се дао нешто закључити. Истина, то није било ни тешко кад је маса преплављала железничку станицу, а он се кагубао у пролазној арени.

напусти град. Међутим, његов душевни немир из дана у дан растао је, а понекад, шта више осећао је и неку врсту бојазни.

Као гром из ведра неба домовао је на њега једнога дана позив на саслушање код истражног судије. Блед у лицу и дршћући гледао је у службени позив и помислио је како би најбоље било негде далеко побећи. Само својом великом енергијом знао је да се савлада, да ништа буде миран и да савлада да поново буде миран и да савлада осећај бојазни.

Он је сконцентрисао сву своју вољу да поново нађе свој мир. Доказао његов противник није био у стању да прибави. Цоанин муж не познаје варош где су он и Цоана прекинули пут. Није могао тамо никог упитати. Сем тога, он је био необично предострожан. Стално је био на опрезу и уништио је и најмањи траг на кога би се дао нешто закључити. Истина, то није било ни тешко кад је маса преплављала железничку станицу, а он се кагубао у пролазној арени.

Истина, то није било ни тешко кад је маса преплављала железничку станицу, а он се кагубао у пролазној арени.

Петак, 12 март,
Прокол: Декаполит, Гургур Вел. ап.

БИОСКОПИ

АТИЛА: Разочарење,
HEMЗЕТИ: Вечна љубав,
РАКОЦИ: Четворопрег,
ЗРИЊИ: Срамота наше породице,
Претставе у 8, 5 и 7 часова.

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Аларгић, Трг Фр. Деша, 5. Телеф: 25-81.
Илић, Бржебет трг, 4. Тел. 24-45.

РОЂЕНИ ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени: 4 мушка и 3 женска детета.
Венчани: Јован Свилокосић, пекарски помоћник и Марија Бурчић, јорганџерска помоћница, Иштван Балож, обућарска помоћник и Терез Фаркаш, домаћица.
Умрли: Жигмонд Хајм, посредник, 64 год.; Јанос Сагмајстер, умјерљивач општински бележник, 74 год.; Јован Мутиберић, дете, 6 год.; Веламир Борђевић, трговац, 33 године; уд. Јулијана Радукосић рођ. Грбић, домаћица, 52 год.; Калман Фиксман, новинар, 54 године; Маргит Филон домаћица, 21 год.; уд. Ева Бојо, домаћица, 93 год.

РАДИО

12 март 1943.
БУДАПЕШТА, 7:00: Јутарња музика ● 10:15: Оркестарска дела ● 12:10: Оркестар понтира ● 15:15: Радио оркестар ● 19:05: Радио оркестар ● 22:45: Мађарске песме ● 23:15: Радио оркестар.

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За Будапешту: 4.31 (путнички а од Сабалке брзе), 10.24.
За Сабалку: 4.31, 8.14 (убрзани моторни, веза за Зомбор), 13.31 (путнички воз (само до Сабалке)).
За Зомбор: 3.53, 10.37, 13.48 (директан за Паланку), 17.06.
За Обече, Зенту, Сегед: 5.30, 14.00 (само до Обечеја), 16.33.
За Тител: 6.26, 20.27.
Из Будапеште: 18.08, 22.53 (брзи).
Из Сабалке: 7.38, 20.10 (убрзани моторни).
Из Зомбора: 7.32, 10.26 (директан за Паланку), 12.47, 20.13.
Из Сегеда, Зенте, Обечеја: 7.28 (из Обечеја), 10.05, 19.00.
Из Титела: 6.24, 16.11.

ПРИЈЕДНЕ ВЕСТИ

- Мађарско-бугарска измена робе. Према међусобном уговору о измени робе, Турска ће слати Мађарској 1000 тона турског памука, а у замену ће добивати из Мађарске 2000 тона шећера.
- 800 милиона драхми за исхрану сиротиња. Грчка влада одобрила је кредит од 800 милиона драхми која ће се свота употребити искључиво у сврху набавке животних намирница сиротиња у Солуну.
- Дански извоз шећера. Данска производи данас шећер не само за своје унутрашње потребе, него и за извоз, првенствено у Скандинавске државе. Култура шећерне репе знатно је, за време рата, повећана.
- Производња вештачке гуме у Шведској. Један професор универзитета у Упсали пронашао је нову врсту вештачке гуме која је по својем саставу слична са америчком вештачком гумом «неопрен». У Шведској се већ на подручју од 1000 хектара култивирају каучук биљке «мексиканске».

СПОРТСКИ ЖИВОТ У ЖАБЉИ

У Жабљи има два фудбалска клуба, и то новоосновани Ск Левенте и Трговачка омладина. Оба клуба се увек спремају за пролетње првенствене утакмице како би увеличали славу Жабље.
Код Ск Левенте вођа секције је познати спортиста Жико Момиров, док првенштајем Комац Режеа Жабља добија једног одличниог спортовог организатора, чије се име као играча могло често читати у споретким новинама. Он се примио да тренира и води младе и талентоване играче Ск Левенте, док је код Ск Трговачке омладине тренер некадашњи стуб славног «Борна» Сава Рудић. Посао Сава Рудића је много олакшан, јер су играчи дисциплиновани и као споретски материјал одлични. Међу њима вредно је споменути одличниог Радичу Бралковог, стуб омладине, Вују Анића, Рудића, Касића и друге који ће својим пожртвовањем довести свом клубу бар толику славу какву су је доносили играчи бившег «Борна».

ВЕЛИКО ИНТЕРЕСОВАЊЕ ЗА УТАКМИЦУ БОЧКАИ (ЗЕНТА) — АТИЛА ЛЕВЕНТЕ (ТУРЈА)

У недељу, 14 о. м., одличан тим Бочкаиа из Зенте, гостује у Турји где ће одиграи пријатељску утакмицу са Атила Левенте. Атила Левенте ће изаћи у комплетном саставу: Бајац, Јојкић, Зеремска, Милошчић II, Милошчић I, Ников, Црнојачки Р, Лалић, Миковић, Кривокућа и Црнојачки Б. За ову утакмицу влада у Турји велико интересовање, јер зенћански Бочкаиа важи као одличан клуб, зато је потребно да играчи из Турје схвате ову утакмицу озбиљно.

СК ЛЕВЕНТЕ (ТИТЕЛ) — СК ЛЕВЕНТЕ (ШАЈКАШЛАК) 5:0 (3:0)

У недељу су почеле првенствене утакмице Левенте клубова тителског среза за пехар Хорти Иштвана. У Тителу су се састали као први ови клубови. Леп дан привукао је многобројне навијаче, али овима оба тима нису пружила никакво уживање, јер су играли врло слабо. Тим гостију је био слаб, а навала домаћих није умела да то незнање гостију искористи. Једино је код домаћих задовољила одбрана, док је у навали задовољно: Балог I, Голове су дали: Балог I (2), Булатовић (2) и Рошул Судио је добро г. Молнар Ђула.
У недељу Ск Левенте из Титела гостује у Тиндерешу, а у понедељак играју на свом терену против Алшокабола.

СК ЛЕВЕНТЕ (БОРОЦ) — СК ЛЕВЕНТЕ (ПАРАГ) 3:1 (1:1)

У Бороцу је у недељу први пут ове сезоне одржана утакмица између домаћег тима и Ск Левенте из Парага. Иако је време било неповољно, утакмица је привукла велик број гледалаца. Игра је била врло жива и с једне и с друге стране. Тим из Бороца према показаној лепој и пожртвовној игри требао је да са већим резултатом победи врло добар тим из Парага. Од домаћег тима истакли су се ови играчи: Гојица, Дуја, Катавски и Николић, а од гостију: Цомба, Алимпић. Судија г. Рајић објективан.

ТТЦ (ТЕМЕРИЧ) — БАК (БАЧФАЛДВАР) 2:1 (1:0)

У Темеричу је у недељу одиграна пријатељска утакмица између горњих клубова која се завршила минималном победом домаћих. Темерич је имао више од игре, али се погова навала заустављала пред одличном одбраном БАК-а, где се нарочито истакла Татић на беку.
Код домаћих се нарочито истакла Шереш као вођа навале, Шереш резултат боље би одговарао игри. Утакмицу објективно је судио г. Молнар из Ужведека.

— Репрезентација будапештанског округа играће 15 марта у понедељак пријатељску утакмицу у Зенти, са зенћанском репрезентацијом. У Зенти са великим интересовањем очекују сусрет са пештанском репрезентацијом.

Државно првенство III разреда почиње, као што је познато у недељу. Од суботичких клубова МОВЕ СИНЕ игра у Сабалки, СВАК у Топољу, а Бачка у Мезековачхази. Спорт у оквиру III разреда игра у Сабалки са МАК-ом из Макоа, СВАК ће у оквиру II разреда играти у Топољу са одличним тимом ТСК, а Бачка ће играти у оквиру III разреда у Мезековачхази са тамошњем МТЕ.

Репрезентација Загреб играће у току марта у Вараждину. «Грађански» ће играти против репрезентације Земун, а прошлогодишњи државни првак играће у Бања Луци против тамошње репрезентације.

Румуни не могу играти у Загребу. ХНС је добио службени донос из Букурешта да румунска репрезентација не може доћи у Загреб да на дан 10 априла игра са репрезентацијом Хрватске.

Помен
Гужним срцем и болом у души јављамо свима сродницима и познаницима да ћемо највише милој и никад непр. жаљеној ћери
Алипки Дакић
дати годишњи парастос у суботу 13 марта 1943 г. у 11 часова пре подне у капели на свето Бурђевском гробљу.
Зомбор, 9 марта 1943 год.
До гроба оналошћени:
Отац, мати и сестра

СК ЛЕВЕНТЕ (Тиндереш) — СК ЛЕВЕНТЕ (Кећ) 6:3 (2:1)
Утакмица која је одиграна у Тиндерешу прошле недеље пониктена је. У недељу Ск Левенте Кећ гостује у Фелшекабоу, где ће играти у следећем саставу: Максимовић, Дражић, Лутковић, Герић, Деварџерски, Вуков, Пољаков, Бралков, Добановачка, Стојин и Крстин.

МАЈ ГЛАСИ
стају до 10 речи 1.50 п., свака друга реч 10 ф. — За оне, који траже службу 50% јефтиније.

ТРАЖЊА
СЛУЖАВКА ЗА СВЕ тражи се за Бачку Паланку. Обавештење у Администрацији «Нове поште».
ТРАЖИ СЕ ВУКОВ РЕЧНИК, III издање. Понуде на Администрацију. 500

КУПОВИЦА
ВИШЕ ПОЛОВНИХ СТОЛИЦА од тврдог дрвета купила би одмах. Упитати у Администрацији.
РАДИО АПАРАТЕ ПОЛОВНЕ свих фабрика купује и најбоље плаћа: Олга Брановачка, Ужведек, Мусолини, 15. 509

ПРОДАЈА
ПРОДАЈЕМ ПЕТ СПЕЦИЈАЛНИХ МОТОРНИХ СИНГЕРОВИХ МАШИНА; плету русице, ушивају дугмац и много намештаја за кројачку радњу. Алмаши, 5. 508

ЈЕДНА КУЋА СА 4 СТАНА на продају на слободне руке. Темешин ул. 33. 509

ПРОДАЈЕ СЕ 4 МЕСИНГАНИ КРЕВЕТ у добром стању. Погледати: Јожа Мор бр. 10/1.

РАЗНО
ПАЖЊА! ДАМЕ! Онд лагеју најлепшу и најбољу у Зомбору врши Михаљ Немет, Арча Геренда ул. 1. 509

АСТРА ОСИГУРАВАЈУЋЕ Д. Д., ЗОМБОР, Зрњин пут 16, prima месне и угујуће заступнике. У свакој околној општини месног заступника. Месечно 2-300 пенга споредне зарада. Озбиљна господа и госпође могу се и писмено јавити, као и позвонери. 508

За уљиву, а и за пут
ХАЈНЕМАН-ОВ
носи капут!
УЈВИДЕК
435 Мусолини пут 13

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ
Ротациона штампа: «Уранија», штампарски завод и издавачко подuzeће (власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоши Ферени ул. 30. Рукописи се не враћају